

Anders naar je vee kijken

Marco van Liere uit Esbeek wil de productie per koe verhogen, om zo met minder koeien het quotum vol te melken. Dit is echter makkelijker gezegd dan gedaan. Het rantsoen van de melkkoeien is gevarieerd: beperkt krachtvoer (1000 kg per koe per jaar inclusief jongvee), snijmaïs, voederbieten, triticale, gras/klaver of luzerne.

De problemen waar Marco tegenaan loopt

Als je langere tijd een biologisch bedrijf hebt, worden de mineralen op termijn toch een probleem, zeker op zandgrond. Marco voert jaarlijks 600 m³ mest van zijn bedrijf af. Op zandgrond heb je in principe alleen kali nodig, maar met mestafvoer verdwijnen de sporenelementen ook.

Marco heeft MRIJ koeien, met een gemiddelde leeftijd van 5 jaar en 4 maanden. In de zomer gaven ze 6800 liter melk, in de winter nog maar 6000 liter. Marco wil de winst van de zomer vasthouden en is daarom begonnen met voederbieten. Dat ging in de winter van 2004 goed tot december. Daarna zakte de productie in, waren de koeien dun aan de mest en zat er een hoog ureum in de melk. Dat was vreemd, want het eiwitgehalte was laag en het rantsoen bevatte veel energie.

Koebeelden

Marco schakelde Bernard Simons van Agrivak in. Hij zag koebeeld het S-type (zwavel): te klein, rauw, slecht in het haar. De kuil die Marco in de herfst gevoerd had, bevatte de meeste zwavel van alle bemonsterde kuilen. Marco had hier zeer goed op gemolken (patroonherkenning).

Simons constateerde een kobalttekort, een virus (snotterige neuzen) en zwaveltekorten.

Beeld van kobalttekort-koe
koehakkige beenstand vanwege slechte spiertonus

Beeld van een virusziekte
zwart randje om de neus
1 oor naar voren en 1 naar achteren
kop naar achteren geslagen als de koe in de box ligt

Beeld K-tekort
gele schoft
urine drinken bij pinken

De visie van Simons

Gezondheid in rantsoen als energie/eiwit-verhouding in voer en melk ca 6,25. De eiwitbenutting was heel hoog, is momenteel bijna nul. Verder moet Marco voldoende eiwit verstrekken om de koeien gezond te houden.

Het advies van Simons

Geef een Jodium-tinctuur, vernevel Halamid tegen virussen in longen en voer Cb-zout bij (Cb herstel zou een half jaar duren). Met de biotensor werd uitgependeld hoeveel S de koeien moeten krijgen: 25 gram/dag/koe.

Resultaat

Vanaf dat moment deed Marco jodium in het water (0,05 cc /koe/dag) en voerde hij zwavel en kobaltzout. In één week ging het ureumgehalte naar beneden en het eiwit omhoog. Ook was er een melktoename. Verder vragen de koeien voorheen likstenen en dat is nu over (patroonherkenning). Kobalt geeft betere spierkracht, dus de koeien laten minder melk schieten, de poten staan recht en de nageboorte komt er beter af. De koeien doen het nu heel goed. Marco hoopt dat het deze winter zo blijft. Door het virus was de eiwitbenutting slecht (eiwit in melk 3,20 en ureum 30). Marco is enthousiast over de effecten van het vet en eiwit: momenteel op 4,20 en 3,50.

Marco gebruikt een mineralenmengsel van Simons (Tromp). Ook voert hij over kuil aan het voerhek 200 g krijt per koe als buffer om pensverzuring tegen te gaan van het eiwitrijke gras. Krijt werkt ook goed tegen dikke hakken. |

Het hoesten bij de koeien is niet over. Het homeopathisch middel galsenicum die de virusinfectie moest onderdrukken, werkte in het begin wel maar naderhand niet meer. Later is een combinatie van acconietum en galsenicum gebruikt. Deze combinatie blijkt goed te werken. Deze homeopathische middelen voegt Marco aan het drinkwater toe om het virus te onderdrukken. Bij harde wind zet hij aconiet in de drinkbak en op benauwde dagen galsenicum. Dit werkt prima, want de koeien zijn daarna weer goed op de mest.

Halamid vernevelen wilde Marco niet, maar er blijken ook goede homeopathische middelen te zijn.

Marco herkent een virusinfectie aan de dunne mest van een paar koeien. Als heel de koppel dun op de mest is, blijkt het vaak een voedingsprobleem te zijn.

Volgens Marco speelt ook ijzer een belangrijke rol. De neuzen van de koeien zijn 's ochtends bleker dan overdag als ze buiten lopen (duidt op ijzertekort). De kalveren hebben geen ijzertekort, omdat hier in de voeding van de koeien rekening mee wordt gehouden. IJzertekort bij koeien geeft ijzertekort bij kalveren die geboren worden. Wanneer koeien in de wei lopen, zijn er geen problemen; in de winter kan wel ijzertekort optreden. IJzertekort speelde ook een rol bij de kalverdiarree.

Homeopathie tegen kalverdiarree

Het bedrijf van Marco kampte jarenlang met kalverdiarree. "Vroeger gebruikte ik alleen elektrolyten om ze drie dagen mee op te houden, zodat ze van de diarree afkwamen. Maar zodra de kalveren 1 liter melk kregen, kwam de diarree meteen weer terug. Ik moest er dan heel hard aan trekken om ze er bovenop te krijgen. Nu geef ik ze het homeopathische middel, en na een halve dag drinken ze weer. Ik heb eerst nieuwe kalverhokken gebouwd voor een meer hygiënische huisvesting, maar toch kreeg ik de besmetting niet weg. Nu ik met homeopathie bezig ben, denk ik niet meer in termen van besmetting. Bij diarree kijk ik naar het soort diarree en het kalf zelf en bepaal op basis daarvan het juiste homeopathische middel." Marco behandelt zo snel mogelijk. Wanneer hij ziet dat de kalveren niet meer al hun melk opdrieken en/of blijven sabbelen aan de speenemmer, geeft hij het middel Arsenicum. Een ander middel, Veratrum, wordt bij een andere vorm van diarree gebruikt. Marco: "Bij Veratrum zie je het aan de mest; die is dan erg waterig. Als ze hun portie melk maar voor driekwart op hebben, geef ik Arsenicum. Elektrolyten geef ik alleen nog als het kalf erge diarree heeft, zodat hij toch nog wat drinkt. Dit doe ik met name bij kalveren die eerst Arsenicum hebben gehad." Marco heeft geleerd om goed onderscheid te maken in diarreetype. "Arsenicumdiarree vind ik stinken. Veratrumdiarree is meer waterig, die niet ruikt. Calcerea phosphorica gebruik ik bij dikke witte mest." Marco weet met zekerheid dat de verbeteringen aan de homeopathische middelen liggen. Dat is gebaseerd op verschillende voorvallen. Zijn vader heeft bijvoorbeeld middelen (per ongeluk) verwisseld en er was toen geen genezing. Verder ziet hij ook een onmiddellijk effect na de ingreep,

dus het verwachte verloop is anders. Het is nog niet gebeurd dat de diarree terugkwam na een succesvolle homeopathische behandeling. Na gebruik van elektrolyten was dit wel het geval.

© [Bioveem](#). Laatst bijgewerkt: 23-09-2008 09:42.

Mail vragen en opmerkingen over de Bioveem - Website naar: webmaster.asg@wur.nl